

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemani velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravnistvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna peti-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskani se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/8. uri popoldne.

Štev. 170.

V Ljubljani, v sredo 29. julija 1891.

Letnik XIX.

Družbe sv. Cirila in Metoda redna VI. velika skupščina

v Kámeniku dne 23. julija 1891.

I. Družbino vodstvo je z vabilom dne 8. julija po slovenskih časnikih sklicalo podružnice in druge rodoljube ter prijatelje slovenskega šolstva in glavni skupščini v Kámenik. To prijazno planinsko mesto čutilo se je počasteno, da uprav v njegovi sredi se zberó zastopniki iz vseh slovenskih pokrajin k prijateljskemu razgovoru o težnjah in naporih slovenskega šolstva, ki osobito ob periferiji našega ozemlja še ni tako osnovano, kakor si želi vsako slovensko čuteče srce. Da smemo po pravici tako sklepati, svedoči slavnostni dan, kakoršnih je Kámenik le malo še doživel. Priprave in zalšave za dostojni vsprejem dragih gostov bile so splošne — Kámenik je hotel pokazati, da je res uzorno slovensko mesto, ki se zaveda, kaj od njega zahteva ideja slovenska.

Skupni odhod udeležencev iz Ljubljane bil je napovedan z Rudolfovega kolodvora drž. železnice. Krog 7. ure zjutraj bilo je ondi že živahno, prijatelj prijatelju je stiskal roko, veseleč se lepega jutra, ki nam je oznanjalo krasen dan. Vožnja po novi železnici kámeniški je kaj prijazna, ker nudi potniku dokaj razlike in lep razgled na snežnobeke planine in v cvetne, zelene ravnine. Krog 9. ure privede hlapon kako poldrugo stotino udeležencev na kámeniški kolodvor, kjer jim naproti zadone narodne arije, sviranje po dobro vežbani kámeniški godbi. Ko izletniki zapusté vozove, vstopijo se v vrsto, kjer se vrši slavnostni vsprejem. Pod vodstvom mestnega župana gospoda Josipa Močnika zbrala so se slavna narodna društva z zastavami: Načelnistvo podružnice sv. Cirila in Metoda; Čitalnica; Lira; Ognjegasilno društvo; Veterani, in mnogo občinstva s skupščinarji, ki so že prej do-

speli v Kámenik. Mestni župan Josip Močnik stopi pred prvomestnika družbe sv. Cirila in Metoda, obdanega od vodstvenih, nadzorništvenih in razsodništvenih članov, prof. Tom. Zupana, ter spregovori približno tako-le:

„Slavna gospóda, čestiti skupščinarji in gostje!

Z veseljem navdala nas je Kamničane vest, došla nam od častitega predsedništva družbe sv. Cirila in Metoda, da se ima letošnja velika skupščina vršiti v našem mestu. Prihiteli ste čestiti gostje sém v obližje krasnih naših planin z vseh strani mile nam domovine na veliko skupščino prepotrebne družba, kojega delo naj Vsegamogočni blagoslovi, zraven pa tudi ogledat si prijazno mestice in njega krasno okolico pod sivimi velikani.

V čast si šteje naše mesto, da bode danes med svoje zidovje sprejelo toliko odlične slovenske gospode in zato, slavna gospóda, Vas v imenu mesta Kamnika in njegovih slovenskih društev pristrčno pozdravljam, želeč Vam, da bi veselo prebili nekoliko ur med nami. In v to svrhu kličem Vam čestiti gostje: Dobro došli! Živeli!

Navdušeni živio in slavaklici razlegajo se na okrog. — Zdaj pristopijo rodoljubne gospice: Mici Koželj-eva, Rezika Karolnikova, Kristinica Janežič-eva, Linka Dralk-ova in Barbika Medvedova ter podaré vsakemu udeležencu krasen šopek svežih planinskih cvetic.

Koj med tem pa prvomestnik županovemu nagovoru odgovori primeroma tako:

II. „Preblagorodni gospod mestni župan! Zahvaljujoč se Vam na prijaznem pozdravu stopamo sedaj s to zavestjo v Vaše mesto — da smo kot gostje k Vam dobro došli. Sprejmite nas torej za nekaj ur pod svoje dobrotne okrilje. Z vseh strani Slovenstva smo prihiteli do Vas najprej k resnemu delu — potem pa hoteč med Vami po nekolikem si odpočiti. Vaša iskrena dobrodošlica, g. župan, pa mi je

priča, da bodo tudi odhajali tu od Vas vsi gostje po slovenskih pokrajinah — hvaleč, kako lep je Kámenik; kako plemenito čuteč njega župan; kako dobrega srca je tega mesta bivalstvo — častite góspice! Vé ste do Vas prihajajočim družbenikom družbe sv. Cirila in Metoda podelile krasnih cvetic, nabranih na višavah vaših gorá. Da ste poklonile cvetic, to mi je simbol, kako hočete s cvetjem tro-siti trnjevo pot, ki jo hodi skoraj brezizjemno vsak, ki na vednostnem polji deluje za narodovo oliko. A tudi to mi je simbol, da so Vaše cvetice uprav z visokih gorá. Kar ima namreč najvišega slovenski narod, nad tem čuva družba sv. Cirila in Metoda. Mi delujemo, da bi se ohranila naša mladina zvesta Bogu, najvišemu v nebesih, cesarju, najvišemu v državi; slovenski domovini, najmileji nam zemlji na svetu!

Slavna kámeniška narodna društva! Častitljivega utisa so mi Vaše ponosne vrsté. Kadar je bila monarhija v nevarnosti — branili ste jo Vi! Kadar Vašemu ožemu bližnjemu žuga nesreča — ob roki ste mu Vi! Kadar je sobrat potreben domorodnega pouka — učitelji ste mu Vi! Kadar se tuga polastuje Adamovega sinu — razvedrite ga z milo pesmijo Vi! — Lahko umevno mi je torej, da družbo sv. Cirila in Metoda, ki v sebi strinja vsa ta po Vas zastopana čutila, dóšlo danes zborovat v prijazni Kámenik, dobrotno pozdravljate tudi Vi. Zato Vam vsem, pa tudi vsakemu tu nazočemu bivalcu tega divnega mesta še posebej od naše družbe zahvalni in srčni odzdrav! („Živio“ in „slava“-klici.)

(Dalje sledi.)

Ljudske šole in učitelji.

(Govoril Fr. Robič v državnem zboru dne 2. julija 1891.)

(Konec.)

Gospóda moja! Stopimo v dubu v šolo. Učitelj podučuje ravno petje. Nazadnje pravi učitelj: „Sedaj

LISTEK

Ponočni kralj.

Francoski spisal A. de Lamothe.

(Dalje.)

Jednajsto poglavje.

Iztiranje.

V tem, ko so najemniki okoli in okoli njega glada umirali, sedel je lord Pilferer v svojem gradu, imajoč vsega dovolj. A vendar se je prišteval najnesrečnejšim ljudem, ker — bilo mu je dolgčas. Gospo Ophelijo poslal je zdravnik v Nizzo, da bi se ozdravila takozvane dušne bolezni. Tu je sedaj preživela dolge dni v tem, da je primerjala obleke, obiskovala znance, izbirala si lepoteča itd.

Skof holyboyski povrnil se je v London, lord Plunder odšel je v Cormwallis na lov. — Tudi drugi posestniki so odšli s svojih posestev — in njemu je bilo dolgčas. Ostati je moral že iz dobič-karskih oziróv — vrh tega pa se je Pressmannu odločno izjavil, da pusti vse pri miru, ako lord odide.

Nekega dne, ko je ravno po obilnem obedu zaspal, vzbudi ga krepko zvonjenje pri durih parkovih. S skokom je bil po koncu in pozabivši svojo čast, šel je celó do okna. Tu zapazi jezdeca, ki je jahal proti gradu. Komaj da si je popravil ovratnik in pogladil si brado, že odpré strežaj, v rudeče-

zlatej opravi, duri in naznani: „Mr. Viljem Irvinghton!“

„Ah, doktor, vi ste mi rešitelj.“

„Milost, — to me presrečno veseli.“

„Skoro sem že obupal, ker vas ni na dan; tako redki ste, kakor lepi dnevi!“

„Žal mi je v istini; a bazalti me stanejo toliko časa. Niti minute nisem prost.“

„Kako ste srečni!“ dé lord.

„Od jutra do večera hodim neprestano — a po noči pišem.“

„Ali je res toliko pisati o kamenih?“

„Samo o bazaltu; nespametno bi bilo, da bi se ukvarjal tudi z granitom, peščencem, kremenom, živcem, apnencem, marmorjem in —“

„Kaj jih je toliko v Irskej?“

„Tudi kresavnik je, potem blestnjak, lojevec, skriljavec in —“

„Kakšna imena, za Boga! In kako divji morajo biti kraji, kjer so taki izdelki —“

„Ljubše bi vam bilo, da bi se tam podzemljice sadile, kaj ne?“

„Sevéda; ljudje pravijo, da od glada mrjó — a jaz vé, da se bodo še uprli, da bi najemuine ne plačali. Ako smem agentu verjeti, bo bajé prihodnje leto še slabše.“

„Potem boste morali najemnike preživiti, kaj ne?“ vpraša, smehlja se, doktor.

„Nikarte se norčevati! zavrne lord, „ljudje se branijo nasaditi podzemljice z izgovorom, da jih nimajo.“

„Saj se še govori, da z istim izgovorom umirajo!“ pristavi doktor.

„Moj Bog, saj ne tajim, da je res malo pomanjkanje živeža; a saj se deli žito mej ljudi in tudi delalnic je dovolj. Vi ne verjamete, koliko nas stanejo ti divjaki!“

„Brez dvoma; a povedali so mi, da do zdaj leto ni bilo slabo za vas!“ — odgovori doktor.

„Bil sem previden, a imel sem še zalogo iz prejšnjih let; to leto mi ne bo nič prineslo. Očlovek bi obupal — a kaj se hoče?“

„Jaz vé, zeló priprosto sredstvo!“

„Povejte mi je, jako me bo veselilo!“

„Morebiti bo predolgo?“

„Časa imam dovolj, vi si pa počijte en dan; obedovala bova skupaj.“

„Iz vaših posestev“, začne doktor, „mi je najbolj zruano ono okoli Malibory-a. Tla so deloma šotnata, deloma granitna — torej bi ugajala najbolj pašnikom, za njive niso taka tla.“

„Gotovo, to je res!“

„V tem posestvu imate vás, broječo 100—200 ljudi, samih lenuhov in pijancev; delajo malo, a jedó mnogo, ako imajo. V dobrih letih odšteti vam je za-nje 150 hektarov — v slabih letih ostane ne le teh 150 hektarov nerodovitnih, temveč ste primorani

še zapojmo cesarsko pesem". Kakor na povelje vstanejo otroci in s pravim navdušenjem zapoje cesarsko pesem. (Tako je! na desnici.) In kakor mladina misli in čuti, tako misli in čuti tudi narod slovenski. (Prav res! na desnici.)

Prosim, da bi smel prečitati majhen odstavek iz govora našega velečastitega gospoda knezoškofa dr. Napotnika, ker je govoril prav iz duše slovenskega naroda. Rekel je (čita):

"Trdno se držimo Boga in cerkve, ravno tako zvesti smo pa cesarju in državi.

Neomahljiva zvestoba do našega priljubljenega cesarja je potreba našega srca. Poleg cerkvene zapovedi, ki velewa Boga se bati, kralja spoštovati, je pa tudi zahteva razuma našega. Mi vemo, da presvetla najvišja vladarska hiša je trdna vez, ki družiti tako raznorodne elemente habsburške države, tako razlikujoče se po jeziku in šegah, kajti jim daje varstvo in jamči svobodni razvoj njih posebnosti." (Dobro, dobro! na desnici.)

Tako mislijo, gospôda moja, tudi poslanci slovenskega naroda. (Dobro! na desnici.) Ni jim treba podtikati sanjarij in fantazij, katerih nikdar imeli neso. (Dobro! Dobro! na desnici.)

In sedaj, gospôda moja, spregovoriti še moram o neki stvari, o kateri bi najraje molčal. Nasprotij ne morem povečati, temveč bi jih le rad ublažil in odpravil.

Zatorej tudi tukaj naglašam, da se ne dá ničesa ugovarjati zahvali vojnega ministerstva nemškemu "Schulvereinu", v kolikor se tiče osnove šol za nemške otroke. Nadalje tudi izrecno poudarjam, da nimam nič proti temu, če nemški "Schulverein" snuje šole za nemške otroke na Spodnjem Štajerskem. (Poslanec Klun: Tako je!) Seveda "Schulverein" sam ravno tako dobro vé, kakor jaz, da bi ne imel nobenega dela, ko bi se tako ravnal, ker so šolska oblastva v tem oziru že popolnoma rešila svojo nalogo. (Tako je! na desnici.)

Gospôda moja! Imel sem priložnost opaziti delovanje nemškega "Schulvereina" na Dolenjem Štajerskem, odkar se je ustanovil. Pri najboljši volji nesem mogel opaziti druge tendence, nego tendenco ponemčevanja. (Tako je! na desnici. — Šuklje: Pri nas že! — Poslanec Mixa: Povsod!) Kakšne razmere so drugod, ne vem, pri nas je tako. (Poslanec dr. Pacák: Pri nas tudi! — Veselost na desnici.)

Misliti si torej moram, da tisti, ki so opetovano in odločno naglašali povodom pritožb proti nemškemu "Schulvereinu", da to društvo hoče le nemškim otrokom ohraniti njih narodnost, delovanja tega društva na Spodnjem Štajerskem ne poznajo.

Šole se snujejo v krajih, kjer ni niti jedne stalno naseljene nemške rodbine. (Čujte! Čujte!) Za šolske zgradbe v čisto slovenskih krajih dajo se podpore s pogojem, da bode učni jezik nemški. (Poslanec Klun: Ravno tako, kakor pri nas!)

Nemške šole ob meji odpirajo se le tedaj, če so slovenske občine všolane ali če se slovenske občine všolajo.

tudi svoje črede jim odtegniti. Tla ne dajo nič — in vi morate del svojih prihranjenih lastnin tem divjakom odstopiti. Tako gospodariti vam ne bode kazalo. — Dobro, da ste v srečnem položaju. Pred letom dni odposlali ste jim iztirjevalne listine, kaj ne? Najemnine vam niso splačali — tudi je ne morejo. Jaz bi mestu vas odposlal — četudi že jutri, eno — ali dve brigadi vojakov, da postavijo vse te pijance vén na cesto — in koče poderó. Kaj potem storé, vam jednako! Nato pokličite 5—6 škotskih družin in podvojite število vaših čred. Maslo ima visoko ceno, ravno tako mesó; zagotavljam vas, da bo to zlata obrt, kupčija, ki vam bo kupe gvinej nesla!"

"Vi ste mož, doktor!" vsklikne lord.

"To je povse prosta misel", odgovori doktor, "a v Ameriki smo praktični ljudje."

"Dà, a človekoljubnost?" boječe vpraša lord. "Kaj bodo časopisi —"

"Škof tuamski se je znebil na isti način svojih najemnikov in je vendar še vedno spoštovan, čislán lord. Časopisi so vpili, on se ni brigal za to, a podvojil si je dobiček. Besede odnese veter — zlatá ne!"

Lord Pilferer se takim dokazom ni mogel upirati. Srčno mu je stisnil roko in vzkliknil: "Doktor, vi ste mi v istini pravi mož!" — Doktor se mu zadovoljstvom nasmeji. (Dalje sledi.)

Ali se tako postopanje ujema z besedami vladnega zastopnika pri poslednjem občnem zboru v Celovcu: "Društvo je vodilo spoštovanje in pravično čislanje posebnosti družega naroda"? (Čujte! Čujte! na desnici. — Poslanec Šuklje: Pač čudno čislanje!) In če je društvo za to, da varuje narodnost nemških otrok, kaj pa ima opraviti potem s čislanjem in spoštovanjem družega naroda? (Tako je! na desnici. — Poslanec Spiučić: Dvorni svetnik Goëss to vé!)

Nedavno je blizu jezikovne meje na Spodnjem Štajerskem "Schulverein" osnoval šolo. Priznam, da je v tem šolskem okolišču tudi nekaj nemških otrok. Reklo se je tudi: Šolo ustanovimo le za nemške otroke.

Pa kako dolgo so se po tem ravnali? Kmalu začel se je divji lov na slovenske otroke.

Jeden glavnih pospeševalcev nemškega "Schulvereina" prisvajal si je celo "baronski" naslov, najbrž zaradi tega, da je mogel z večjim uspehom agitirati. (Smeh na desnici. — Poslanec Klun: "Kaj lepo!")

Železniškega čuvaja je štirikrat stavben inženér nagovarjal, da naj pošlje otroke v nemško šolo. Ker ga ni ubogal, prestavili so ga. Preseliti se je moral, ko je teta njegova bila na smrtni postelji. (Čujte! Čujte! na desnici. — Poslanec Klun: "To je vendar nečloveško!")

Gospôda moja! Dalje nečem govoriti o tej grdi agitaciji, če tudi bi lahko še mnogo, mnogo povedal. Omenim le, da je na omenjeni šoli poldnevni pouk in vendar se je predlagalo, da bi se tej šoli dala pravica javnosti. Kmetje so se zaradi tega popraševali: veljajo li za to šolo druge postave, nego za javne šole? (Čujte! in smeh na desnici. — Poslanec Klun: "Protekcija!")

Jasno je, da se tako seje razprtija (Tako je! na desnici), če tudi se Slovencem dosti ne škoduje. Prepričan sem, da sedaj ni več mogoče ponemčiti slovenskega naroda, kateri je pripravljen braniti z vso odločnostjo svoje pravice in interese. (Odobravanje na desnici.)

Nadejam se, da pride čas, da avstrijski Nemci, ki pripadajo velikemu kulturnemu narodu, ne bodo več ovirali našega duševnega in gmotnega razvoja, temveč bodo nam privoščili, da se narodno razvijamo. (Živahno odobravanje in ploskanje. — Govorniku častitajo.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 29. julija.

Notranje dežele.

Ministerske premembe. "Extrapost" hoče vedeti, da se je nedavno grof Taaffe dogovarjal s cesarjem o nekaterih premembah v ministerstvu in pa da bi predsedstvo zbornice prevzel Chlumecy namesto Smolke. Najbrž so to le nemškoliberalne želje. Liberalci ne morejo pričakati, da bi se jim konservativni ministri umaknili. Posebno grof Falkenhayn jim je trn v peti. Pa tudi za grofa Schönborna ne marajo, ker se je v državnem zboru izjavil, da bode gledal, da se bodo izvajale jezikovne naredbe.

Konservativni poslanci v Pragi in Mladočehi. "Velehrad", kateri list nikakor ni prijazen Staročehom, hudo graja Mladočeha, ker neso pozdravili konservativnih poslancev, ko so prišli v Prago. Da se pozdravijo gostje, če so tudi politični nasprotniki, za to ni treba nobenih mandatov in nobenih dekretov. Narod hoče, da poslanci njegovi govoré v njegovem imenu, naj potem to komu ugaja ali ne. S svojim postopanjem si mladočeški poslanci pač neso pridobili popularnosti.

Mladočehi. Sedaj je jasno, da Herold in Tilšer ne izražata pravega mnenja mladočeškega kluba, temveč Vašaty. To so takoj zatrjevali razni listi, zlasti poljski in sedaj je to potrdil dr. Herold sam. Na shodu v Plznu se je izjavil, da se je mladočeški klub le iz taktičnih oziróv izrekel proti nazorom poslanca Vašaty-ja. Sedaj, ko je Herold to naravnost povedal, ni več misliti, da bi Mladočehi dobili na svojo stran kdaj Poljake. Kdor pozna le malo mišljenje Poljakov, bode vedel, da ni misliti, da bi se družili s kom, ki bi preveč simpatizoval z Rusijo. S svojo izjavo je dr. Herold sedaj za zmiraj onemogočil zvezo z drugimi desničarji. Zakaj da je Herold sedaj naravnost povedal svoje mnenje, ne vémo. Morda ga je že jezilo, da vse zatajevanje do sedaj ni moglo pridobiti naklonjenosti Poljakov, znabiti se je pa bal, da bi mu volilci ne očitali, da se je izneveril prejšnjemu programu.

Vnanje države.

Francoski konzulat v Pragi. Po časopisih se je razširila novica, da Francija hoče osnovati konzulat v Pragi, kar je vznemirilo živce nemškim liberalcem. To bi utegnulo še povečati češke

simpatije do Francozov. Francoski listi trdijo, da še ni odločeno, če se osnuje ta konzulat, ač pa se bode nekaj starih konzulatov opustilo in nekaj novih osnovalo.

Pravoslavna cerkev v Turčiji. Veljava carigradskega patrijarhata se je jako pomanjšala. Bolgari so se že odločili od njega. Bolgarsko prebivalstvo v Makedoniji ima že tudi dve svoji škofiji, pa tudi v drugih škofijah se brani grških duhovnikov. Sedaj so se pa že v Albaniji jeli upirati carigradskemu patrijarhatu. V Skadru nočejo priznati škofa, katerega so jim poslali iz Carigrada. Ker patrijarh kupčuje s službami in povsod pospešuje le helenstvo, zlasti slovansko prebivalstvo zgublja vse zaupanje vanj in v duhovnike, ki jih jim pošilja. Morda ne bode dolgo, da se Albanci ločijo kot samostojna cerkev popolnoma od Carigrada.

Bolgarija. Ze mnogo oseb so zaprli zaradi umora finančnega ministra Belčeva, pa so jih morali zopet izpustiti, ker se jim ni dala krivda dokazati. Te dni so bajé na zahtevo bolgarske vlade zaprli v Carigradu Petra Stančeva, bivšega prefekta v Varni, katerega dolžé, da je skriv pri omenjenem umoru. Govori se pa tudi, da je vlada izvedela, da ima silno veliko nasprotnikov mej policijo v pridunavskih mestih. Nekatere so bajé že tudi odstavili.

Rumunija. Rumunska vlada je odredila, da nikdo ne sme v Rumunijo, komur ni podpisal potnega lista kak rumunski diplomatični ali konzularski zastopnik. Poslednji čas so se v Rumunijo v velikem številu priseljevali razni nemaniči, posebno židje iz Rusije. Da se pa to priseljevanje prepreči, izdale so se omenjene naredbe, ki posebno židovskim listom jako malo ugajajo, ker so naperjene proti židom.

Francija in Anglija. Francosko brodovje bode, ko odpluje iz Kronstadta, obiskalo bajé Anglijo. Angleški listi že zagotavljajo Francozom kaj prijazen vsprejem. Prihod francoskega brodovja v Anglijo bode imel v toliko političen pomen, da se bode s tem skušalo za Francijo pridobiti simpatije angleškega naroda.

Kdaj bodo volitve za angleški parlament? S tem vprašanjem se že bavijo v Angliji precej časa vsi večji listi. Parlamentu poteče volilna dôba še le čez dve leti, ali v Angliji ni navada čakati konca volilne dôbe. Opozicija je zmagala zadnji čas pri mnogih dopolnilnih volitvah in iz tega sklepa, da bi baš sedaj bil čas za njo jako ugoden. Njih listi zatorej zahtevajo, da se razpusti parlament, kajti dopolnilne volitve kažejo, da se sedanji narodni zastop več ne strinja z javnim mnenjem. Pa tudi mnogi konservativci mislijo, da bi sedaj bil pravi čas za volitve. Poslednja zasedanja parlamenta bila so jako plodovita in na to bi se lahko sklicevali konservativci pri volilnih agitacijah. Tudi v parlamentu se je že sprožilo vprašanje, kdaj da bode razpuščen. Salisbury pa ni nič jasnega odgovoril, temveč je le rekel, da volilna dôba poteče še le 1893. leta. H kratu je pa vlada dala razumeti, da ima parlament še mnogo važnih stvari rešiti. Salisbury najbrž ni prepričan, da bi sedaj bil položaj posebno za konservativce ugoden.

Izvirni dopisi.

Iz Polja, 26. julija. Naše "Bralno društvo" napravi v nedeljo dné 2. avgusta veselico pri gosp. Gostinčarju v Vevčah. Pričakuje se, da bode veselica jako zanimiva. Začetek veselice bode ob 4. uri popoldne in takrat se bode začelo tudi streljanje na dobitke, ob 1/8. uri bode razdeljenje dobitkov in ob 8. uri predstavljala se bode igra: "Bob iz Kranja". Čisti dobiček namenjen je za društveno zastavo.

Upamo, da se bodo gostje iz Ljubljane obilno udeležili te veselice. Odbor "Bralnega društva" v Polju sklenil je tudi ljubljanskim gostom preskrbeti vozove za zvečer. Kdor želi dobiti prostor, naj to naznani najkasneje do nedelje dné 2. avgusta opoldne. Voznina do Ljubljane je 20 kr. za osebo.

Iz Spodnje Savinjske doline, dné 27. julija. Bralce "Slovencev" se še spominja dopisov iz Spodnje Savinjske doline, spisanih proti nemško-liberalnemu dopisunu iz Gorenjega grada v "Slov. N." V njih sem namreč vedno in vedno opominjal, da so tisti dopisi, katere donaša "Slov. Narod" iz Gorenjega grada, delo nemčurja-liberalca. Toda za "Sl. Narod" bili so ti opomini glas upijočega v puščavi, ni se za nje zmenil in prerad sprejemal dopise iz Gorenjega grada, akoravno je slehern naslednji prejšnjemu nasprotoval, moje trditve potrjeval in nehoté pojasnoval. V zadnjem dopisu se je "Slov. Narod" z dné 15. junija celó predrznil vprašati: "Kdo dela načrt za šulferajnsko šolo? Kaj pa razumevate pod nemško-liberalno stranko v našem trgu?" V "Slovencu" z dopisom dné 18. julija dokazal in razložil sem mu vse in še pet vprašanj stavlil, na katere naj odgovori; toda čakal sem v "Slov. Narodu" odgovora, pa — zastonj. Da pa resnico odkrijem, bil je odgovor, toda kje — čuj in

strmi — v „Vahti“ dné 5. julija t. l. pod naslovom „Raufexcess“, kjer zopet nemško-liberalni dopisun iz Gorenjega grada napada vrlo verno narodno stranko, kar pa je „Vahta“ z dné 8. julija od prve do zadnje črke vse morala preklicati.

Da pač: „Finis coronat opus.“ V „Vahti“ napravil se je začetek, „Slov. Narod“ nadaljeval je vojsko zoper vrle slovenske narodnjake, in v „Vahti“ se je boj skončal: in s tem ste vi „prejšnji volilci“ nemško-liberalni v Gorenjem gradu izdahnili — kaj ne? — ker občinska volitev je ovržena in vaš komandant sodnik g. Rothschedel šel je rakom žvižgat in „zdaj pa nikdar več, nikdar več“.

„Und die Lehr' von dieser Geschichte war“: „Slov. Narod“! Imaš li po Slovenskem same takšne dopisnike? Videti je! Kaj ne, da je le liberallec, za drugo se ne meniš, je li nemčur, lahon ali madžaron? Vsako sredstvo ti je sveto, da le dosežeš svoj cilj verni slovenski narod napraviti neveren in slovensko duhovništvo pri ljudstvu onemogočiti. Sovraštvo do Boga vodi te povsod in k vsemu nagiblje, sovraštvo do Boga in svete cerkve zavezuje te z liberalci kateregakoli naroda, tudi v kvar narodnih korisij, da, pripravljen si žrtvovati celó lastno narodnost, prej nego svoje liberalstvo. Ker si se absolutno načelnostno, t. j. versko ločil od nas, se tudi na Štajerskem ne družimo že davno ne več s teboj, in ne piši več, kakor si pisal v članku svoje 163. številke: „V Djakovem ni naših razmer, kakor jih tudi ni na Štajerskem, Koroškem in izimši Poreč tudi v tržaški vladikovini ni,“ da, vedi „Sl. Nar.“, kakor naši sosede na Kranjskem, stojimo tudi na Štajerskem na straži proti liberalcem in nemčurjem!

Družba sv. Mohorja.

Poročati imamo veselo novico, da je število udov letos narastlo na 51.827, od lani se je toraj pomnožilo za 3.743. Razne nadškofije in škofije štejejo udov: Goriška 5848 (prirastek 29) Krška 4362 (242), Lavantinska 16744 (1251), Ljubljanska 20726 (1853), Tržaska 2511 (125), Sekovska 295 (46), Somboteljska 158 (34), Zagrebška 406 (48), Senjska 134 (31), Poreška 76 (8), Videmska 150 (10), Razni kraji 157 (3), Amerika 260 (63).

Posebno lep napredek kažejo toraj ljubljanska in lavantinska škofija in pa Amerika; pa tudi krška škofija napreduje leto za letom, kar bo gotovo v tolažbo onim, ki dvomijo nad bodočnostjo koroških Slovencev. Pomnožilo pa se je število po vseh škofijah. To je vesel dokaz, da naše ljudstvo rado bere in da je ukaželjno; takemu narodu se prihodnost ne more odrekati. Tistim, ki Slovence „nemomikane“ imenujejo, se lahko odvrne, da se v Slovincih že zdaj več čita, kakor v sosednih jim Nemcih, da o Italijanih kar molčimo, kjer nižje ljudstvo dostikrat brati ne zna. Tega pa ne rečemo sosednim narodom v očitjanje, ampak Slovincem v pohvalo in obrambo.

Za ta povoljni uspeh in napredek naše družbe pa ne smemo pozabiti, da zahvalimo č. gg. poverjenike, ki se v pogledu na dobro stvar ne utrudijo, nabirati društvenike in tako širiti krščansko omiko med našim ljudstvom. Naj ne opešajo pri tem blagem delu, ki že sedaj donša toliko dobrega sadu.

Lepi uspeh pa služi v zadoščenje tudi odboru družbe sv. Mohorja, ker mu spričuje, da izbrano gradivo, priobčeno v družbinah knjigah, narodu ugaja. Odbor pa je spet hvalo dolžen marljivim gg. pisateljem, ki ga preskrbljujejo z raznovrstnimi proizvodi.

Iz zapisnikov g. tajnika posnamemo sledeče: Letos je odboru došlo v presojo kakih 40 pripovednih in 20 poučnih spisov, katerih tretjino so gg. presojevalci spoznali za porabno in deloma tudi darila dostojno. Izmed leposlovnih spisov so prejeli darila: 1. „Brat Evstahij“, povest, spisal Ant. Koder v Tridentu; 2. „Potne črtice iz Slavonije“, sp. Janko Barle v Zagrebu; 3. „Jošt Turn, Karlovski general in glasovit junak“, sp. prof. Ivan Steklasa v Zagrebu. Izmed poučnih pa sta se obdarovala: 1. „O strelvodu“, sp. prof. Fr. Hauptmann v Gradcu; 2. „Konjerejem v pouk“, sp. Fr. Dular, kotorski živinozdravnik v Kulen-Vakufu v Bosni.

V porabo so se sprejele povesti: 1. „Spomin na staro mater“, sp. A. Koder; 2. „Nekoliko črtic iz življenja starega Zelničarja“, sp. —; 3. „Grajski lovec“, in 4. „Pripovedka Matere Božje na Ptujski gori“, sp. Pankr. Gregorec v Mariboru; 5. „Zgodovinske drobtine“ nabral prof. Iv. Steklasa. Potem poučni spisi: 1. „Kako treba gnojiti sadnemu drevju,

sp. prof. M. Cilenšek v Ptujem; 2. Kako ohraniti sadna drevesa drevesnih ušic“, sp. Fr. Praprotnik, nadučitelj v Mozirju; 3. a) „Nekaj za zdrave in bolne ljudi“, b) „Nekatere nerednosti na kmetih“, c) „Zakaj kmečko gospodarstvo propada“, sp. Fr. Perpar, župnik v Zagradcu; 4. „Skrivnosti gospodinje Ane“, sp. Božid. Flegerič. Nekoliko izvirnih pesmij so družbi poslali gg. A. Hribar, J. M. Kržišnik, J. Leban, M. Opeka; večje število narodnih zagonetek in jedno narodno pesem pa g. Križnik v Motniku. Nesprejeti spisi, o katerih se je to zahtevalo, vrnil so se gg. pošiljalcem.

Iz mestnega zbora ljubljanskega.

V Ljubljani, dné 28. julija.

V včerajšnji seji mestnega zbora je župan g. Grasselli najprvo prečital dopis kranjskega deželnega odbora, ki naznanja, da g. Josip Gorup prepusti brezplačno mestni občini poslopje sedanje deželne bolnišnice za obrtno šolo ali sploh za učne namene, če se ne more ustanoviti slovenska višja dekliska šola. Mestni zastop vzame to ponudbo s pohvalo naznanje.

Inženér mestnega vodovoda g. Hanuš poroča o načrtu pogodbe s c. in kr. vojaškim erarjem glede oddaje vode za šentpetersko vojašnico, vojaško bolnišnico in oskrbovalno skladišče ter nasvetuje, naj se sklence pogodba s 1. dnem julija t. l. veljavna za tri leta, in sicer da vojaški erar plača po 12 kr. kubični meter vode, če se je porabi do 1000 kub. metrov, če se je porabi več, dovoli se mu 15% odpusta. Nasvèt je bil soglasno sprejet, kakor tudi predlog, da se c. kr. jetnišnici na gradu oddaje na dan 25 kub. metrov po 8 kr., c. kr. tobačni tovarni pa 30 kub. metrov po 8 kr., 200 kub. metrov po 5 kr.

Odbornik dr. Staré poroča o stavbinski črti za novo ograjo pri Vollheimovem vrtu. G. Vollheim namreč hoče namesto lesene narediti železno ograjo. Ker pa sedanja ograja stoji za 70 cm. za črto ograje pri „Rudolfinu“, nasvetuje poročevalec z ozirom na lepšavo mesta, naj se do 20 štirjaških metrov mestnega zemljišča brezplačno prepusti g. Volheimu, da ta naredi ograjo v ravni črti z ono od „Rudolfinu“. Odbornik Žagar sicer ne ugovarja odstopu zemljišča, a predlaga, naj se zahteva primerna odškodnina; ta predlog zagovarja tudi odbornik vitez Zitterer. Ko pa je predsednik pojasnil, da gosp. Vollheim ni sprožil tega vprašanja in bi tudi ne plačal odškodnine, je bil poročevalečev predlog sprejet.

Podžupan V. Petričič v imenu finančnega odseka poroča o proračunu mestnega loterijskega posojila in mestne klavnice za l. 1891. Obširnemu poročilu povzamemo, da so mestne klavnice dohodki proračunjeni na 19583 gld. 80 kr., potreščina na 11.950 gl. 88 kr., prebitek torej na 7632 gl. 92 kr. Pokritje metnega loterijskega posojila znaša 73.818 gl. 26 kr., potreščina 72.217 gld., prebitek 1601 gld. 26 kr.

Odbornik Ravnikar obširno poroča o računskih zaključkih mestne občine za leto 1890. Računski zaključek, ki bo pozneje objavljen v listih, je bil odobren in mestna blagajnica je dobila absolutorij. Pri tej točki je bila dolga debata.

Odbornik dr. Gregorič vpraša, zakaj je bil proračun pri mnogih izdatkih prekoračen za več tisočakov, tako n. pr. pri posipanju cest, in zakaj to v poročilu ni utemeljeno.

Odbornik dr. vitez Bleiweis odgovori, da je magistratni odsek posvetoval se o tem, ter se prepričal, da se je gramoz jako podražil.

Odbornik Kunc graja, da se pri oddaji mestnih del gleda na vsak goldinar, a tu se gre za več (okroglih 4000 gld.) tisočakov, in bi rad slišal dokaze, oziroma opravičenje večjih izdatkov.

Predsednik omeni, da poročevalec ne more dati pojasnil, ker to je stvar stavbenega urada.

Konečno dr. Gregorič stavi predlog, naj se v prihodnje skrbi, da bode vsak mestni urad pri računskih zaključkih dal natančna pojasnila o troških in dohodkih. — Predlog je bil sprejet.

Odbornik dr. vitez Bleiweis poroča o računih za zdravila mestnim ubogim leta 1890. Troški so se znižali, ker je celo leto bilo prazno jedno mesto mestnega zdravnika; za zdravila se je izdalo 759 gld. 78 kr. Zdravnikom se izreče zahvala.

Odbornik Gogola poroča ob odpovedi gosp. odbornika župnika J. Rozmana. Personalni in pravni odsek se je prepričal, da so uzroki odstopa

utemeljeni. Izstopivšemu večletnemu občinskemu svetovalcu se izreče zahvala za vspešno sodelovanje. V upravni svet mestne hranilnice poročevalec nasvetuje odbornika Fr. Povšeta. Ker pa se ta izjavi, da zaradi mnogih poslov kot državni poslanec ne more sprejeti izvolitve, bil je izvoljen odbornik Ivan Knez.

Odbornik dr. Staré poroča o c. kr. poštnega ravnateljstva tržaškega dopisu glede trase za telefonsko zvezo mej Dunajem in Trstom ter nasvetuje, naj občina obljubi, da bode posredovala pri onih hišnih posestnikih, ki bi ugovarjali proti trasi, trasa pa naj se v toliko premeni, da bode v zvezi z novim poštnim poslopjem. Odbornik Ravnikar pa nasvetuje, naj se pri tej priliki sproži zopet vprašanje o mestnem telefonu. Sprejeto.

Odbornik Gogola poroča o dopisu c. kr. kmetijske družbe kranjske glede izvolitve članov v glavni odbor za razstavo povodom družbene 125letnice. Izvoljeni so bili odborniki: Ravnikar, dr. Staré, Hrasky in mestni župan. Konečno poroča odbornik Gogola o načrtu kupne pogodbe za igrišče ter nasvetuje, naj se odobri nova kupna pogodba in to naznani deželnemu odboru. Sprejeto.

Dnevne novice.

V Ljubljani, dné 29. julija.

(Kranjsko obrtno društvo) je izvolilo dosedanje predsedništvo, v katerem so gg.: Filip Zupančič, predsednik; Avg. Drelse, namestnik; Rud. Kirbisch, blagajnik; M. Kunc, tajnik.

(Iz Maribora) se nam poroča: Prvi sad II. katoliškega shoda v Gradcu je občni zbor katoliškega tiskovnega društva v Mariboru, ki se je vršil dné 28. t. m. v tukajšnji čitalnici. Bili so, ki so trdili, da je to prepotrebno društvo že zadremalo, a omenjeni občni zbor jih je prepričal, da je brez vsega hrupa prav marljivo delovalo vseh 20 let svojega obstanka. Ni se sicer posrečilo društvu, da bi dobilo v svojo last tiskarno sv. Cirila, kakor si je prizadeval premarljivi načelnik preč. gospod kanonik dr. Križanič, pa kar še ni, lahko se še zgodi. Tiskarna prav dobro napreduje in bode mogla mnogo koristiti društvu in njegovem glasilu „Slov. Gospodarju“; tudi to je dobro znamenje, da se število naročnikov ni znatno skrčilo vsled novejših listov za „slov. ljudstvo“. Mil. g. prelat Kosar je nasvetoval, naj se naročnina „Slov. Gospodarja“ zniža na dva goldinarja. Če se to posreči, potem si bode list pridobil zopet toliko čitateljev, kakor jih je imel, ko je z „Novicami“ pričel vzgajati naše ljudstvo za ustavno življenje. V novi odbor so bili izvoljeni p. n. gg.: Dr. Ivan Križanič, Lovro Herg, Karol Hribovšek, odvetnik dr. Jernej Glančnik, prof. Majejinger, magister Ferk, dr. J. Mlakar, dr. Matek in stolni vikarij Borzečnik. Soglasno se je izrekla zahvala za trud dosedanjemu načelniku prečast. g. dr. Križaniču, in vodji tiskarne, prečast. g. dr. Mlakarju. Občni zbor se je razšel z najboljšimi nadami za bodočnost našega društva.

(Bolniško in podporno društvo pomožnih uradnikov za Kranjsko) v Ljubljani je sklenilo, da bode prevzemalo odslej naprej posredovanje služb za pomožne uradnike. S tem utegne društvo marsikomu, ki si je sicer morebiti težko pridobil marljivega in vestnega uradnika, ugajati, ker bode društvo ne samo naznanjevalo pomožne uradnike, ki si iščejo službe, ampak tudi natanko poročalo o njihovem dosedanjem delovanju in o njih zmožnosti. — Tudi pomožnim uradnikom utegne to posredovanje društva koristiti, ker bodo na ta način dokaj hitreje dobili službo, kadar jo morebiti iz katerega koli uzroka izgubé ali premené. — Prosijo se tedaj vsi javni uradi, kakor tudi gospodje odvetniki in notarji, sploh vsakdo, kdor potrebuje pomožnega uradnika, da se obračajo zaupno do imenovanega društva, kateremu naj tudi vsak pomožni uradnik, naj si bo član društva ali ne, naznani, kadar pride ob službo, in pridene kratek popis svojega dosedanjega službovanja.

(Iz Turjaka) se nam piše, da je bil pri občinski volitvi za župana zopet izvoljen gosp. J. Zgonc. Volitev je bila jako burna, ker mnogi so hoteli za župana g. Jos. Hočevarja ml. iz Podloga.

(V Trstu) so v ponedeljek prijeli nekega Markoviča iz Trsta in Ivano Juvan iz Ljubljane, ker so v sobi naši skritih več modelov za ponarejanje denarja. Oba sta bila zaradi tega hudodelstva že po več let zaprta.

(Deželno gledališče.) Delo za notranjo opravo v avditoriju je prevzel dvorni založnik gosp. J. Mathian za 6000 gld., slikarje prof. A. Liebscher v Pragi (glavni zastor za 1500 gld.), tiskar Winter & Richter na Dunaju (strop in avditorij za 6000 gld.) in tukajšnji slikar g. Wettah.

(Imenovanje.) Profesor na državni gimnaziji v Kopru, Albert Casagrande, je imenovan za ravnatelja gimnazije v Roveredu.

(Vabilo) k obnemu zboru „litjskega pevskega društva“, ki bo v smislu društvenih pravil dne 2. avgusta t. l. v gostilni gosp. J. Oblaka zvečer ob polu 8. uri v Litiji. Vse p. t. gospode podpornike in pevce k obilni udeležbi uljudno vabi

ODBOR.

(Elementarna nesreča v Oseku.) V noči od minolega petka na soboto je zadela mesto Osek velika nesreča. Proti večeru je nastal strašen vihar z nalivom in gosto točo. S streh padali so žlebovi, okna so žvenketala, vihar je lomil debela debela, kakor šibice. Strela je udarila v neko opekarno ter jo užgala, vihar je odkril na stotine streh, na izraelitskem pokopališču podri več spomenikov ter pobil na stotine in stotine ptic; samo na kolodvorskem šetališču so jih našli 140. Škoda je ogromna.

(Ruski židje v Slavoniji.) Listi poročajo, da so ruski židje od oseške hranilnice kupili 11.000 oral zemlje, kjer se bo naselilo 80—100 židovskih družin. V Oseku izhajajoča „Drau“ pa piše, da je hranilnica 800 oral dala v zakup nekemu ruskemu židu. — Srečna Slavonija!

Raznoterosti.

— Dvorni svetnik — goljuf. Kakor poroča „Berliner Tagblatt“, začela se je preiskava proti dvornemu svetniku Mancheu, bivšemu predsedniku civilne pisarne nemškega cesarja. Poneveril je 10.000 mark, ki so bile namenjene za ustanove za dobrodelne namene.

— Tek Burboncev. Pogledom na tek, ki ga je imel vojvoda Orleanski v svojem zaporu v Clairveaux-u, spominja neki pariški list bajeslovni tek, ki so ga imeli nekateri člani njegove obitelji. Tako baj je Ljudevit XIV. nečuden jedec. Njegova svakinja, princesa pl. Pfalz-Zweibrücken, piše o tem v svojih memoarih sledeče: „Videla sem nekolikokrat, da je kralj pri jedini gostbi pojedel štiri polne pladnje raznih čorb, celega fazana, jerebico, velik pladenj salate, dva krasna režnja šunke, jagnje s sauceom in česnjakom, krožnik pečenke in še k temu ovočje in jajce na trdo.“ Pa čeravno mu na koncu t-ga zavidnega teka ni bilo ni najmanje dobro, on se vendarle ni pri mizi moderiral, marveč je i nadalje pohlepno jedel. Njegovi lečniki tožijo se silno zaradi tega na njega v „Journal des Medecins“. Leta 1708, prve dni meseca junija, moral se je kralj, kateremu je tedaj bilo 70 let, podvreči vsled neumerjenosti točnej dieti. A kralj, kaj učini na to? Kakor pripoveduje omenjeni „Journal“, kralj umoren in slab, ni se mogel v petek postiti, pa si naroči, da mu priredé za obed rake, golobjo čorbo in tri pečene peteline, a za večerjo sauce z mesom in kruh. Dan za tem, čuteč se zdravejšim, zadovoljil se je z racami, z juho, z jedno jerebico in tremi pečenimi kokoši. — A i tek Ljudevita XV. ni zaostajal ne malo za tekom Ljudevita XIV. Kralj plačal je mesečno 25.000 lir samo svojim kuharjem; njegov želohec bilo je težko zadovoljiti; jedna žaba, koja so njemu za voljo naročili iz Londona, veljala je čez 3000 dolarjev. Prvi kuhar Ljudevita XVI. imel je na leto 84.000 frankov. Ljudevit XVIII. vstajal je po noči in jedel. A i za Ljudevita Filipa pripoveduje se, da je bil silno pri teku. Veruj, kdor — moreš.

Telegrami.

Dunaj, 29. julija. Nadvojvoda Ferdinand Salvator Toskanski je včeraj v Traunkirchen-u umrl.

Brno, 29. julija. Strajk v Vitkovici je končan.

Segedin, 28. julija. Danes popoldne se je udrl v hranilničnem poslopju strop in podsul 15 delavcev; doslej so izkopali tri mrtve, štiri težko in dva lahko ranjena.

Peterburg, 27. julija. „Praviteljstveni Vjestnik“ javlja: Pri včerajšnjem banketu v Peterhofu je car napil predsedniku Carnotu in francoski mornarici, zlasti brodogradnji, ki je pod poveljništvom admirala Gervaisa. Godba je igrala marseillaiso.

Peterburg, 28. julija. Carjevič se je v nedeljo pripeljal iz Omska. — Srbski kralj danes odpotuje iz Kijeva v Moskvo.

Kronstadt, 29. julija. Včeraj je bilo k dineju v Petrovem dvoru povabljenih 160 oseb na čast francoski mornarici; navzoči so bili car in carinja, grška kraljica s hčerjo, veliki knezi in kneginje, admiral Gervais s francoskimi častniki, Giers z ministri, gospodje in gospe francoskega poslanstva, grški poslanik, ruski admirali in častniki.

London, 28. julija. „Standard“ poroča, da je posebno hujskal Kitajce proti kristijanom sin nekega visokega kitajskega diplomata v Evropi.

London, 29. julija. Pri dineju na čast italijanskemu kraljeviču je napil lordmajor italijanskemu kralju, kraljici in kraljeviču ter rekel, da Anglija občuduje deželo, ki si je pridobila neodvisnost. Kraljevič se je zahvalil in napil lordmajorju.

Piccoli-jeva tinktura za želodec

je mehko, toda ob enem uplívno, delovanje prebavnih organov vrejšajoče sredstvo, ki krepi želodec, kakor tudi pospešuje telesno odpretje. — Cena steklenici 10 kr. (300—147)

Tuji.

27. julija.

Pri **Maliču**: Schuster, zasebnica; Hoffman, Heller, Stroheim, Paschka, Müller, trgovci, z Dunaja. — Pitscheider, notar, iz Buzeta. — Kališnik iz Trbiča. — Pach, pomorski častnik, iz Pulja. — Albrecht, zasebnik, iz Stolnega Belgrada. — Wittichen z rodbino iz Zagreba. — Keubert, trgovec, iz Vireburga. — Modie, trgovec, s soprogo, iz Nove Vasi. — Haučšek, trgovec, iz Maribora. — Jančigar, župnik, iz Dobernič. — dr. Cega pl. Celio s soprogo iz Trsta.

Pri **Soni**: Jamnitz, Herz, Gros, Thieban, trgovci; Sieher, stotnik, s soprogo; König, prodajalec usnja; Justito: Hlavaček, zasebnica; dr. Seberiny, z Dunaja. — Ofenheimer, Artelli, zasebnica; Simoni, Strupi, Usiglio, Zobochin; Fabris, duhovnik, iz Trsta. — Schulz, zasebnica, iz Bremena. — Majer iz Trsta. — Schulz iz Marselja. — Rusitsch iz Trbiča. — Ernst, zasebnik, iz Homotova. — Scheyer, zasebnik, iz Rateč. — Sitte iz Bora. — Werner, zasebnik, iz Pariza. — Oppitz, c. in kr. stotnik, iz Gorice. — Kuhar, Bukovsky, učitelj, iz Prage. — Matelli in Enne iz Pulja. — Baron Apfaltrern s Križa. — Curiel, konsulatni uradnik, iz Budimpešte. — Salomon, trgovec, iz Bukrešta. — Wiesner s soprogo iz Temšvara.

Pri **avstrijskem caru**: Košak in Pest, zasebnici, iz Trsta. — Perper iz Gradca. — Krayzel, akademik, in Dinigl, z Dunaja.

Pri **bavarskem dvoru**: Lenard, trgovec, iz Liberee. Trampoš, trgovec, iz Kočevja.

Pri **južnem kolodvoru**: Zahn, Schmidt, Kraft in Bär, učitelji, iz Norimberka. — Neumaier, potovalec, z Dunaja. — Bergant iz Mostara.

Vremensko sporočilo.

Dan	Cas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
28	7. u. jut.	733.1	17.0	sl. svzh.	običajno
	2. u. pop.	733.2	21.2	sl. zapad	del. jasno
	9. u. zveč.	732.8	17.8		dež
Srednja temperatura 18.7°, za 0.9° pod normalom.					

Zahvala.

V „Zahvali“ od 24. t. m. radi VI. velike naše skupščine v Kameniku po pomoti ni navedena „kameniška čitalna“ in pa tamošnje „načelnništvo naše podružine sv. Cirila in Metoda“. — Tudi tema korporacijama naše najiskrenejše, najpristranejše hvalnostno priznanje!

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda
v Ljubljani, 27. julija 1891.

Na posodo išče

pošten domačin **4000 gld.** na svoje posestvo blizu Ljubljane, vredno do 18.000 gld., proti navadnim obrestim, na tri leta; intabulacija prosta na prvo mesto. (3—2)

Ponudbe vredništvu našega lista pod: **B. K. P.**

Na prodaj

imam lepo, še čisto novo nepobarvano

podobo sv. Frančiška Seraf.

umetno izrezano v Grödnu na Tirolskem; velika je 1 m 20 cm. Cena **30 gld.** Ant. But, pozlatař. Ponikve ob južni železnici. (5—4)

**Cenilniki
zastonj
in franko.**

**Največja zaloga
šivalnih strojev
JAN. JAX,
LJUBLJANA,
Najnižje cene.**
Ugodni vplačilni obroki se dovoljujejo. (30-16)
Zamenjuje stare stroje.
Poprave vrše se točno trajno in ceno.

Ravnokar izšla je v slovenskem prevodu knjizica:

Delavsko vprašanje.

**Okrožnica
sv. Očeta Leona XIII.**

Preložil **Andrej Kalan**,
vrednik „Domoljuba“.

Cena posameznim izvodom **10 kr.** Pri večjih naročilih za razdelitev med ljudstvo po dogovoru cenejša.

Dobiva se v

„Katol. Bukvarni“ v Ljubljani.

Dunajska borza.

Dne 29. julija.

Papirna renta 5%, 16% davka	92 gld. 30 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	92 „ 20 „
Zlata renta 4%, davka prosta	111 „ 50 „
Papirna renta 5%, davka prosta	102 „ 15 „
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	1026 „ — „
Kred. tne akcije, 160 gld.	286 „ 75 „
London, 10 funtov strl.	117 „ 90 „
Napoleonodor (20 fr.)	9 „ 37 1/2 „
Cesarski cekini	5 „ 59 „
Nemških mark 100	57 „ 97 1/2 „

Dne 28. julija.

Ogerska zlata renta 4%	105 gld. — kr.
Ogerska papirna renta 5%	101 „ 75 „
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	135 „ 25 „
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	149 „ — „
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	179 „ 75 „
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	97 „ 20 „
Zastavna pisma „ „ „ 4 1/2%	100 „ 50 „
Kreditne srečke, 100 gld.	187 „ 50 „
St. Genois srečke, 40 gld.	60 „ 75 „

Ljubljanske srečke, 20 gld.	20 gld. 50 kr.
Avstr. rubešega križa srečke, 10 gld.	17 „ 55 „
Rudolfove srečke, 10 gld.	20 „ — „
Salmové srečke, 40 gld.	59 „ — „
Windischgraezove srečke, 20 gld.	49 „ 50 „
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	155 „ 50 „
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gld. st. v.	2725 „ — „
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	100 „ 75 „
Papirni rubelj	1 „ 26 „
Laških lir 100	46 „ 50 „

MERCUR menjarnična delniška družba na Dunaju,

I., Wollzeile šte. 10.

Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.

Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za nalaganje glavnic priporočamo:

4% gališke propinacijske zadolžnice.

4 1/2% zastavna pisma peštanske ogerske komercijalne banke.

4 1/2% komunalne obveznice ogerske hipotečne banke z 10% premijo.

Na te papirje daje posojila avstro-ogerska banka in podružnice njene.

1860. leta srečke.

Serijsko žrebanje že dne 1. avgusta.

Promese

na cele srečke gld. 14 1/2 } in 50 kr. kolek.
na petino srečke „ 4 }

Glavni dobiček gld. 300.000 avstr. velj.

Premijsko žrebanje dne 2. novembra.